

Na temelju članka 10. stavka 1. i članka 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ br. 20/18 i 115/18), članka 4. stavka 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama („Narodne novine“ br. 22/19) i članka 19. točke 24. Statuta Grada Osijeka (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 6/01, 3/03, 1A/05, 8/05, 2/09, 9/09, 13/09, 9/13, 11/13-pročišćeni tekst, 12/17 i 2/18) Gradsko vijeće Grada Osijeka na 22. sjednici održanoj 11. listopada 2019., donijelo je

ODLUKU

o agrotehničkim mjerama i mjerama za uređenje i održavanje poljoprivrednih rudina te mjerama zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu na području Grada Osijeka

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom odlukom propisuju se agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju, mjere za uređenje i održavanje poljoprivrednih rudina, kao i mjere zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu na području Grada Osijeka.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ove odluke imaju sljedeće značenje:

1. Agrotehničke mjere predstavljaju skup mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških zahvata u i na poljoprivrednom zemljištu s ciljem povećanja ili održavanja trenutne plodnosti zemljišta te osiguranja odgovarajućeg gospodarenja sadržajem organskog ugljika s ciljem sprječavanja ili smanjenja degradacije tla i zemljišta kako bi se osigurala sigurnost hrane, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, poboljšala kvaliteta tla, smanjila erozija, povećao kapacitet zadržavanja vode i povećala otpornost na sušu, dok bonitetna vrijednost zemljišta treba primjenom agrotehničkih mjera ostati ista ili bi se primijenjenim mjerama trebala povećati
2. Poljoprivrednim zemljištem smatraju se poljoprivredne površine, koje su po načinu uporabe u katastru upisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište, koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji
3. Tlo je samostalno živo i dinamičko prirodno-povijesno tijelo, nastalo postupnim razvojem iz trošina stijena djelovanjem mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških procesa koji ovise o konstelaciji pedogenetskih faktora, temeljem čega tla poprimaju svojstva karakteristična za svaki pojedini tip tla
4. Nerazložena organska tvar u tlu je komponenta tla sastavljena od biljnih i životinjskih ostataka u različitim fazama razgradnje (stanice i tkiva organizama i nove sintetizirane tvari u tlu)
5. Humus predstavlja stabilnu organsku tvar tla nastalu procesom humifikacije, tj. razgradnjom organske tvari i resintezom nastalih produkata, a sastavni je dio organske

- tvori tla s kojom zajedno pozitivno utječe na rast biljaka i procese pedogeneze, ali jednako tako i na druge fizikalne, kemijske i biološke značajke tla
6. Erozija tla je proces kojim se dio čestica tla prirodno i antropogenim djelovanjem pod utjecajem prirodnih sila – vode (samo na nagnutim terenima) i vjetra odvaja od svoje mase i premješta na manju ili veću udaljenost
 7. Konvencionalna obrada tla je sustav obrade koji podrazumijeva primjenu pluga, odnosno oranja u osnovnoj obradi, kao i veći broj različitih oruđa za dopunsku obradu tla, a predstavlja intenzivan, energetski vrlo zahtjevan i okolišno izrazito degradirajući sustav obrade tla
 8. Reducirana obrada tla predstavlja sustav obrade kojim se u odnosu na konvencionalni sustav smanjuje broj radnih zahvata i dubine obrade, a gotovo redovno se izostavlja oranje tla te je u usporedbi s konvencionalnim sustavom manjih energetskih zahtjeva i s manjim okolišno degradirajućim učinkom
 9. Konzervacijska obrada tla konceptualno pripada konzervacijskoj poljoprivrednoj proizvodnji, a definira se kao sustav obrade kod kojeg nakon svih radnih zahvata obrade tla i sjetve sljedećeg usjeva pokrivenost površine iznosi najmanje 30%, a prioritetni cilj joj je zaštita tla od erozije, održavanje povoljne vlažnosti tla, kao i očuvanje fizikalnih, kemijskih i bioloških značajki tla
 10. Njega usjeva predstavlja primjenu niza mjera i postupaka koji za cilj imaju obraniti biljku od nepovoljnih biotskih i abiotskih čimbenika, kao i osigurati vegetacijske čimbenike u dovoljnim količinama i u povoljnoj mjeri, a uključuje mehaničke, fizikalne, kemijske i biološke skupine mjera
 11. Konzervacijska poljoprivreda predstavlja suvremeni koncept poljoprivredne biljne proizvodnje koji za cilj ima ostvarivanje visoke i održive razine proizvodnje uz očuvanje prirodnih resursa i ostvarivanje prihvatljive dobiti, a temelji se na tri međuovisna principa: minimalnom setu zahvata obrade tla, permanentnoj pokrivenosti proizvodne površine biljkama ili biljnim ostatcima i pravilnoj izmjeni usjeva (plodoredu)
 12. Biljni ostatci predstavljaju sav nadzemni i podzemni biljni materijal preostao nakon ubiranja glavnog uroda (specifično za svaku poljoprivrednu biljnu vrstu), odnosno, vrijedan materijal s kojim se mora postupati na primjeren i agroekološki održiv način
 13. Gnojiva predstavljaju organske ili anorganske, prirodne ili sintetske tvari, kojima se biljci osiguravaju potrebna hraniva za rast i razvoj u cilju tvorbe prinosa, dok gnojidba tla predstavlja agrotehnički zahvat primjene gnojiva u tlo ili na biljku
 14. Poljoprivrednim rudinama smatraju se susjedne katastarske čestice na određenom lokalitetu koje čine zaokruženu prirodnu cjelinu.

Katastarske čestice u građevinskom području površine veće od 500 m², kao i one izvan tog područja, predviđene dokumentima prostornog uređenja za izgradnju, a u evidencijama Državne geodetske uprave se vode kao poljoprivredno zemljište, do privođenja nepoljoprivrednoj namjeni, odnosno do izvršnosti akta kojim se odobrava građenje ili do primitka potvrde glavnog projekta, koriste se kao poljoprivredno zemljište i moraju se održavati sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju.

II. AGROTEHNIČKE MJERE

Članak 3.

U cilju održavanja poljoprivrednog zemljišta sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju i sprečavanje nastajanja štete na istom, propisuju se sljedeće agrotehničke mjere:

1. minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka
2. sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem
3. suzbijanje organizama štetnih za bilje
4. gospodarenje biljnim ostacima
5. održavanje organske tvari i humusa u tlu
6. održavanje povoljne strukture tla
7. zaštita od erozije
8. održavanje plodnosti tla.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su provoditi agrotehničke mjere iz stavka 1. ovog članka, čije bi propuštanje uzrokovalo štetu odnosno onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju.

1. Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka

Članak 4.

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

1. redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta u skladu s određenom biljnom vrstom i načinom uzgoja, odnosno katastarskom kulturom poljoprivrednog zemljišta
2. održavanje ili poboljšanje plodnosti tla
3. održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama
4. održavanje površina pod trajnim nasadima u dobrom proizvodnom stanju.

2. Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem

Članak 5.

U cilju sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem poljoprivrednog zemljišta, vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta, dužni su primijeniti odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla, te njege usjeva i nasada.

Kod sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva potrebno je dati prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite potrebno je dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

3. Suzbijanje organizama štetnih za bilje

Članak 6.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju suzbijati organizme štetne za bilje, a kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

Nakon provedbe postupka iz stavka 1. ovog članka, vlasnici odnosno posjednici, dužni su odlagati ambalažu sukladno uputama proizvođača pesticida.

4. Gospodarenje biljnim ostacima

Članak 7.

U trogodišnjem plodoredu dozvoljeno je samo u jednoj vegetacijskoj godini uklanjanje biljnih ostataka s poljoprivrednih površina osim u slučajevima njihovog daljnjeg korištenja u poljoprivredi u smislu hrane ili stelje za stoku i u slučaju njihove potencijalne opasnosti za širenje organizama štetnih za bilje.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti sa zemljišta sve biljne ostatke koji bi mogli biti uzrokom širenja organizama štetnih za bilje u određenom agrotehničkom roku u skladu s biljnom kulturom.

Članak 8.

Agrotehničke mjere gospodarenja s biljnim ostacima obuhvaćaju:

1. primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima nakon žetve na poljoprivrednom zemljištu na kojem se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla
2. primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima na površinama na kojima se primjenjuje konzervacijska obrada tla
3. obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjera u višegodišnjim nasadima
4. obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu, koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti/koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gorivo i sl. Žetveni ostaci ne smiju se spaljivati, a njihovo je spaljivanje dopušteno samo u cilju sprečavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

5. Održavanje organske tvari i humusa u tlu

Članak 9.

Organska tvar u tlu održava se provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu u vremenu i prostoru: strne žitarice – okopavine – leguminoze ili industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hranjiva u tlu. Trave, djeteline, djetelinsko-travne smjese sastavni su dio plodoreda i mogu na istoj površini ostati duže od tri godine.

Podusjevi, međususjevi i ugar smatraju se sastavnim dijelom plodoreda.

Kod planiranja održavanja razine organske tvari u tlu potrebno je unositi žetvene ostatke u tlu primjenom konvencionalne, reducirane ili konzervacijske obrade tla i uravnoteženo gnojiti tlo organskim gnojem ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu.

6. Održavanje povoljne strukture tla

Članak 10.

Korištenje mehanizacije na poljoprivrednom zemljištu mora biti primjereno stanju i svojstvima zemljišta, tako da se u uvjetima mokrog i vodom natopljenog zemljišta preporučuje izbjegavanje obrade i provoza mehanizacijom, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

7. Zaštita od erozije

Članak 11.

Na nagnutim terenima (>15%) obaveza je provoditi pravilnu izmjenu usjeva.

Međuredni prostori na nagnutim terenima (>15%) pri uzgoju trajnih nasada moraju biti zatravljeni, a redovi postavljeni okomito na nagib terena.

Na nagibima većim od 25 % zabranjena je sjetva jarih okopavinskih usjeva rijetkog sklopa.

Na prostorima gdje dominiraju teksturno lakša tla pored konzervacijske obrade u cilju ublažavanja pojave i posljedica erozije vjetrom moraju se podići vjetrozaštitni pojasi.

8. Održavanje plodnosti tla

Članak 12.

Plodnost tla mora se održavati primjenom agrotehničkih mjera, uključujući gnojidbu, gdje je primjenjivo, kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj mikro i makrohraniva u tlu, te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

III. MJERE ZA UREĐIVANJE I ODRŽAVANJA POLJOPRIVREDNIH RUDINA

Članak 13.

Kao mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina propisuju se:

1. održavanje živica i međa
2. održavanje poljskih putova
3. uređivanje i održavanje kanala oborinske odvodnje
4. sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica
5. sadnja i održavanje vjetrobranskih pojasa.

Navedene mjere dužni su primjenjivati vlasnici, odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta.

1. Održavanje živica i međa

Članak 14.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta koji zasade živicu, dužni su je redoviti održavati i orezivati, na način da spriječe njihovo širenje na susjedno obradivo zemljište i

putove, zasjenjivanje susjednih parcela, da spriječe njenu zakorovljenost i da ne ometa promet, vidljivost i preglednost poljskog puta.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati međe tako da budu vidljivo označene, očišćene od korova i višegodišnjeg raslinja, te da ne ometaju provedbu agrotehničkih zahvata i prohod mehanizacije

Živica ne može služiti kao međa između poljoprivrednih površina.

Zabranjeno je izoravanje i oštećivanje međa. Za ograđivanje parcela na međama, zabranjuje se korištenje bodljikave žice i armaturnih mreža.

2. Održavanje poljskih putova

Članak 15.

U svrhu iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta koriste se poljski putovi. Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su zajednički brinuti se o poljskim putovima koje koriste.

Pod održavanjem poljskih putova podrazumijeva se naročito:

- redovito održavanje i uređivanje poljskih putova, kako ne bi ometali provođenje agrotehničkih mjera i prolazak vatrogasnih vozila
- nasipavanje oštećenih dionica i udarnih rupa odgovarajućim materijalom
- sprečavanje širenja živica i drugog raslinja uz putove
- sječa pojedinih stabala ili grana koje otežavaju korištenje puta
- sprečavanje oštećivanja putova njihovim nepravilnim korištenjem (preopterećenje, neovlašteni građevinski zahvati, nasipavanje otpadnim materijalom i sl.)
- sprečavanje uzurpacije putova i zemljišta u njihovom zaštitnom pojasu
- skretanje oborinskih i drugih voda na poljske putove.

Za održavanje putova u privatnom vlasništvu odgovorni su njihovi vlasnici, odnosno posjednici.

Članak 16.

Zabranjuju se sve radnje koje mogu dovesti do uništavanja poljskih putova, a naročito:

- preoravanje poljskih putova
- sužavanje poljskih putova
- uništavanje zelenog pojasa uz poljske putove
- nanošenje zemlje i raslinja na poljske putove prilikom obrađivanja zemlje.

3. Uređivanje i održavanje kanala

Članak 17.

Uređenje i održavanje kanala provodi se održavanjem i čišćenjem prirodno stvorenih ili izgrađenih kanala, tako da se spriječi odronjavanje zemlje, zarastanje korovom i višegodišnjim raslinjem, odnosno omogućiti prirodno otjecanje.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta kroz koje prolaze prirodni ili izgrađeni kanali oborinskih voda, odnosno vlasnici ili posjednici tih kanala, u slučajevima kada su ti kanali građeni kao zasebni objekti, obvezni su iste čišćenjem održavati u stanju funkcionalne sposobnosti, kako bi se omogućilo prirodno otjecanje oborinskih voda.

4. Sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica

Članak 18.

Radi sprečavanja zasjenjivanja susjednih čestica na kojima se vrši poljoprivredna proizvodnja, zabranjuje se sadnja visokog raslinja (ovisno o biljnoj ili voćnoj vrsti) neposredno uz među koja graniči s drugim vlasnikom ili posjednikom.

5. Sadjnja i održavanje vjetrobranskih pojasa

Članak 19.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta, u područjima gdje se često javljaju jaki vjetrovi koji mogu prouzročiti eroziju tla, obavezni su zasaditi i održavati vjetrozaštitni pojas.

IV. POSEBNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 20.

Radi sprječavanja nastanka i širenja požara na poljoprivrednom zemljištu vlasnici odnosno posjednici istih dužni su:

- održavati i uređivati poljoprivredne površine, međe, živice, kanale i poljske putove
- izvoditi i održavati poljske putove da se osigura pristupačnost i prolaznost vatrogasnim vozilima i tehnicima radi spašavanja osoba i gašenja požara
- uklanjati suhe biljke, ostatke nakon provedenih agrotehničkih mjera u trajnim nasadima najkasnije do 1. lipnja tekuće godine
- uklanjati suhe biljne ostatke nakon žetve najkasnije u roku od 15 dana
- sprečavati zatvaranje i zarastanje zemljišta višegodišnjim korovima i raslinjem.

Članak 21.

Spaljivanja korova, trave i drugog otpadnog materijala biljnog porijekla te paljenje vatre na poljoprivrednim površinama (u daljnjem tekstu spaljivanje korova i paljenje vatre na otvorenom prostoru) može se obavljati ako su poduzete slijedeće mjere opreza:

- ako se spaljivanje korova i paljenje vatre na otvorenom prostoru obavlja na većoj poljoprivrednoj površini, vlasnici, posjednici ili ovlaštenici poljoprivrednog zemljišta, dužni su o tome obavijestiti Vatrogasnu zajednicu Osijek koja će osigurati dežurstvo odgovarajućeg broja vatrogasaca s opremom za gašenje požara, a na manjim površinama nužno je primijeniti sve potrebne mjere zaštite od požara
- mjesto spaljivanja korova i paljenja vatre na otvorenom prostoru mora biti najmanje 50 metara udaljeno od gospodarskih i stambenih objekata
- mjesto spaljivanja mora biti tako odabrano da se vatra ne može proširiti preko gorivog materijala na zemlji, kao ni prelijetanjem gorivih čestica
- osoba koja obavlja spaljivanje korova i paljenje vatre na otvorenom prostoru mora biti punoljetna, stalno prisutna pri spaljivanju s odgovarajućom opremom za početno gašenje požara
- osobe koje su izvršile spaljivanje korova i paljenje vatre na otvorenom prostoru dužne su mjesto spaljivanja pregledati i ostatke u potpunosti pogasiti.

Zabranjuje se spaljivanje biljnih otpadaka i korova na poljoprivrednom zemljištu od 1. svibnja do 31. listopada tekuće godine.

V. NADZOR

Članak 22.

Nadzor nad provedbom ove odluke provodi poljoprivredni redar osim nadzora nad provedbom članaka 4., 6., 9., 10., 12., 20. i 21. ove odluke koji provode nadležne inspekcije sukladno propisima o poljoprivrednom zemljištu i propisima zaštite od požara.

U provođenju nadzora poljoprivredni redar je ovlašten rješenjem narediti vlasniku i posjedniku poljoprivrednog zemljišta radnje u svrhu provođenja mjera propisanih ovom odlukom, i odrediti novčane kazne utvrđene prekršajnim odredbama iz ove odluke, te je dužan o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama redovito izvještavati nadležnu poljoprivrednu inspekciju.

Protiv rješenja poljoprivrednog redara iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba upravnom tijelu županije nadležnom za poslove poljoprivrede, u roku od 15 dana od dana primitka rješenja.

Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak 23.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su poljoprivrednom redaru u provedbi njegovih ovlasti omogućiti nesmetano obavljanje nadzora i pristupa do poljoprivrednog zemljišta. Ako poljoprivredni redari u svom radu naide na otpor mogu zatražiti pomoć nadležne policijske uprave.

Članak 24.

Poljoprivredni redar mora imati posebnu iskaznice i posebnu oznaku na odjeći.

Pravilnik o iskaznici i službenoj odjeći poljoprivrednog redara donijet će Gradonačelnik Grada Osijeka.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 25.

Za prekršaje propisane ovom odlukom novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna kaznit će se počinitelj prekršaja pravna osoba ako ne provodi agrotehničke mjere propisane člancima; 5., 7., 8. i 11. ove odluke.

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koja je počinila prekršaj u vezi s obavljanjem njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti.

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba.

Članak 26.

Za prekršaje propisane ovom odlukom novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se počinitelj prekršaja pravna osoba ako ne provodi mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina i posebne mjere zaštite od požara propisane člancima od 14. do 19. ove odluke.

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost ako je prekršaj počinjen u svezi s obavljanjem registrirane djelatnosti.

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se fizička osoba.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o agrotehničkim mjerama, mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina te mjerama zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu na području Grada Osijeka (Službeni glasnik Grada Osijeka br. 13/09 i 12/11).

Članak 28.

Ova odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Osijeka.

KLASA: 945-01/19-01/17
URBROJ: 2158/01-01-19-8
Osijek, 11. listopada 2019.

Predsjednik
Gradskoga vijeća
dr.sc. Željko Požega, v.r.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

452

Na temelju članka 4. stavka 7. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (»Narodne novine«, br. 20/18. i 115/18.) ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK O AGROTEHNIČKIM MJERAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se agrotehničke mjere koje moraju provoditi vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta prilikom obrade poljoprivrednog zemljišta kako se ne bi umanjila njegova bonitetna vrijednost.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1) *Agrotehničke mjere* predstavljaju skup mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških zahvata u i na poljoprivrednom zemljištu s ciljem povećanja ili održavanja trenutne plodnosti zemljišta te osiguranja odgovarajućeg gospodarenja sadržajem organskog ugljika s ciljem sprječavanja ili smanjenja degradacije tla i zemljišta kako bi se osigurala sigurnost hrane, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, poboljšala kvaliteta tla, smanjila erozija, povećao kapacitet zadržavanja vode i povećala otpornost na sušu, dok bonitetna vrijednost zemljišta treba primjenom agrotehničkih mjera ostati ista ili bi se primijenjenim mjerama trebala povećati

2) *Poljoprivrednim zemljištem* smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji

3) *Tlo* je samostalno živo i dinamičko prirodno-povijesno tijelo, nastalo postupnim razvojem iz trošina stijena djelovanjem mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških procesa koji ovise o konstelaciji pedogenetskih faktora, temeljem čega tla poprimaju svojstva karakteristična za svaki pojedini tip tla

4) *Nerazložena organska tvar u tlu* je komponenta tla sastavljena od biljnih i životinjskih ostataka u različitim fazama razgradnje (stanice i tkiva organizama i nove sintetizirane tvari u tlu)

5) *Humus* predstavlja stabilnu organsku tvar tla nastalu procesom humifikacije, tj. razgradnjom organske tvari i resintezom nastalih produkata, a sastavni je dio organske tvari tla s kojom zajedno pozitivno utječe na rast biljaka i procese pedogeneze, ali jednako tako i na druge fizikalne, kemijske i biološke značajke tla

6) *Erozija tla* je proces kojim se dio čestica tla prirodno i antropogenim djelovanjem pod utjecajem prirodnih sila – vode (samo na nagnutim terenima) i vjetra odvaja od svoje mase i premješta na manju ili veću udaljenost

7) *Konvencionalna obrada tla* je sustav obrade koji podrazumijeva primjenu pluga, odnosno oranja u osnovnoj obradi, kao i veći broj različitih oruđa za dopunsku obradu tla, a predstavlja intenzivan, energetske vrlo zahtjevan i okolišno izrazito degradirajući sustav obrade tla

8) *Reducirana obrada tla* predstavlja sustav obrade kojim se u odnosu na konvencionalni sustav smanjuje broj radnih zahvata i dubine obrade, a gotovo redovno se izostavlja oranje tla te je u usporedbi s konvencionalnim sustavom manjih energetske zahtjeva i s manjim okolišno degradirajućim učinkom

9) *Konzervacijska obrada tla* konceptualno pripada konzervacijskoj poljoprivrednoj proizvodnji, a definira se kao sustav obrade kod kojeg nakon svih radnih zahvata obrade tla i sjetve sljedećeg usjeva pokrivenost površine iznosi najmanje 30%, a prioritetni cilj joj je zaštita tla od erozije, održavanje povoljne vlažnosti tla, kao i očuvanje fizikalnih, kemijskih i bioloških značajki tla

10) *Njega usjeva* predstavlja primjenu niza mjera i postupaka koji za cilj imaju obraniti biljku od nepovoljnih biotskih i abiotskih čimbenika, kao i osigurati vegetacijske čimbenike u dovoljnim količinama i u povoljnoj mjeri, a uključuje mehaničke, fizikalne, kemijske i biološke skupine mjera

11) *Konzervacijska poljoprivreda* predstavlja suvremeni koncept poljoprivredne biljne proizvodnje koji za cilj ima ostvarivanje visoke i održive razine proizvodnje uz očuvanje prirodnih resursa i ostvarivanje prihvatljive dobiti, a temelji se na tri međuovisna principa: minimalnom setu zahvata obrade tla, permanentnoj pokrivenosti proizvodne površine biljkama ili biljnim ostatcima i pravilnoj izmjeni usjeva (plodoredu)

12) *Biljni ostaci* predstavljaju sav nadzemni i podzemni biljni materijal preostao nakon ubiranja glavnog uroda (specifično za svaku poljoprivrednu biljnu vrstu), odnosno, vrijedan materijal s kojim se mora postupati na primjeren i agroekološki održiv način

13) *Gnojiva* predstavljaju organske ili anorganske, prirodne ili sintetske tvari, kojima se biljci osiguravaju potrebna hraniva za rast i razvoj u cilju tvorbe prinosa, dok gnojidba tla predstavlja agrotehnički zahvat primjene gnojiva u tlo ili na biljku.

Članak 3.

Pod agrotehničkim mjerama smatraju se:

- a) minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka
- b) sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem
- c) suzbijanje organizama štetnih za bilje
- d) gospodarenje biljnim ostatcima
- e) održavanje organske tvari i humusa u tlu
- f) održavanje povoljne strukture tla
- g) zaštita od erozije
- h) održavanje plodnosti tla.

Članak 4.

(1) Općinsko, odnosno Gradsko vijeće, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba za svoje područje propisuje potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju.

(2) Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb podnose Ministarstvu poljoprivrede i Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu – Centar za tlo sa sjedištem u Osijeku, godišnje izvješće o primjeni propisanih mjera iz stavka 1. ovoga članka do 31. ožujka svake tekuće godine za prethodnu godinu.

(3) Godišnje izvješće iz stavka 2. ovoga članka izrađuje se na Obrascu 1., Tablici Excel (xls) formatu koji je u prilogu ovog Pravilnika i njegov je sastavni dio te se dostavlja u elektronskom obliku.

II. OPIS AGROTEHNIČKIH MJERA

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka

Članak 5.

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

- a) redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta u skladu s određenom biljnom vrstom i načinom uzgoja, odnosno katastarskom kulturom poljoprivrednog zemljišta
- b) održavanje ili poboljšanje plodnosti tla
- c) održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama
- d) održavanje površina pod trajnim nasadima u dobrom proizvodnom stanju.

Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem

Članak 6.

(1) Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla i njege usjeva i nasada u cilju sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim korovom poljoprivrednog zemljišta.

(2) Kod sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva potrebno je dati prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite potrebno je dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

Suzbijanje organizama štetnih za bilje

Članak 7.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju suzbijati organizme štetne za bilje, a kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

Gospodarenje biljnim ostacima

Članak 8.

(1) U trogodišnjem plodoredu dozvoljeno je samo u jednoj vegetacijskoj godini uklanjanje biljnih ostataka s poljoprivrednih površina osim u slučajevima njihovog daljnjeg korištenja u poljoprivredi u smislu hrane ili stelje za stoku i u slučaju njihove potencijalne opasnosti za širenje organizama štetnih za bilje.

(2) Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti sa zemljišta sve biljne ostatke koji bi mogli biti uzrokom širenja organizama štetnih za bilje u određenom agrotehničkom roku u skladu s biljnom kulturom.

Članak 9.

(1) Agrotehničke mjere gospodarenja s biljnim ostacima obuhvaćaju:

- a) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima nakon žetve na poljoprivrednom zemljištu na kojem se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla
- b) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima na površinama na kojima se primjenjuje konzervacijska obrada tla
- c) obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjera u višegodišnjim nasadima
- d) obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu, koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti/koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gorivo i sl.

(2) Žetveni ostaci ne smiju se spaljivati, a njihovo je spaljivanje dopušteno samo u cilju sprečavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

Održavanje razine organske tvari i humusa u tlu

Članak 10.

(1) Organska tvar u tlu održava se provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

(2) Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu u vremenu i prostoru: strne žitarice – okopavine – leguminoze ili industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

(3) Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hraniva u tlu.

(4) Trave, djeteline, djetelinsko-travne smjese sastavni su dio plodoreda i mogu na istoj površini ostati duže od tri godine.

(5) Podusjevi, međuusjevi i ugar smatraju se sastavnim dijelom plodoreda.

Članak 11.

Kod planiranja održavanja razine organske tvari u tlu potrebno je unositi žetvene ostatke u tlu primjenom konvencionalne, reducirane ili konzervacijske obrade tla i uravnoteženo gnojiti tlo organskim gnojem ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu.

Održavanje strukture tla

Članak 12.

(1) Korištenje mehanizacije mora biti primjereno stanju poljoprivrednog zemljišta i njegovim svojstvima.

(2) U uvjetima kada je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom zabranjeno je korištenje poljoprivredne mehanizacije na poljoprivrednom zemljištu, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

Zaštita od erozije

Članak 13.

- (1) Na nagnutim terenima (>15%) obveza je provoditi pravilnu izmjenu usjeva.
- (2) Međuredni prostori na nagnutim terenima (>15%) pri uzgoju trajnih nasada moraju biti zatravljeni, a redovi postavljeni okomito na nagib terena.
- (3) Na nagibima većim od 25% zabranjena je sjetva jarih okopavinskih usjeva rijetkog sklopa.
- (4) Na prostorima gdje dominiraju teksturno lakša tla pored konzervacijske obrade u cilju ublažavanja pojave i posljedica erozije vjetrom moraju se podići vjetrozaštitni pojasi.

Održavanje plodnosti tla

Članak 14.

Plodnost tla se mora održavati primjenom agrotehničkih mjera, uključujući gnojidbu, gdje je primjenjivo, kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj makro i mikrohraniva u tlu, te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o agrotehničkim mjerama (»Narodnim novinama«, br. 142/13.).

Članak 16.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/18-01/16

Urbroj: 525-07/0375-19-9

Zagreb, 11. veljače 2019.

Potpredsjednik

Vlade Republike Hrvatske

i ministar poljoprivrede

Tomislav Tolušić, dipl. iur., v. r.

PRILOG

Obrazac 1: IZVJEŠĆE O PROVEDBI AGROTEHNIČKIH MJERA

ŽUPANIJA¹:

OPĆINA/GRAD²:

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na području općine/grada _____ u ha

PRIKAZ AGROTEHNIČKIH MJERA I NJIHOVA PROVEDBA NA PODRUČJU OPĆINE/GRADA _____ ZA _____ GODINU

Redni broj	Naziv agrotehničkih mjera:	Da li se mjera provodi, da/ne	Nosioci nadzora provedbe mjera na terenu osobe	Broj nadzora	Broj postupanja (opomene/pisa na upozorenja/ostalo)	Aktivne mjere poticanja provedbe agrotehničkih mjera od strane općina/gradova	Problemi u provedbi Pravilnika o agrotehničkim mjerama na terenu	NAPOMENA/OBRAZLOŽENJE (određene specifičnosti za područje jedinice lokalne samouprave/grada)
		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka							
2.	sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem							
3.	suzbijanje biljnih bolesti i štetnika,							

4.	postupanje s biljnim ostacima							
5.	održavanje organske tvari i humusa u tlu,							
6.	održavanje povoljne strukture tla							
7.	zaštita od erozije							
8.	gnojidba mineralnim i organskim gnojivima							
9.	odvodnje i navodnjavanje							

OBJAŠNJENJE:

1. Upisati: naziv županije
2. Upisati: grad/općinu
3. Upisati: da/ne kod svake mjere
4. Nosioци nadzora provedbe mjera na terenu: upisati poljoprivredni redar/komunalni redar/poljoprivredni inspektor/nema
5. Upisati broj provedenih nadzora za svaku mjeru
6. Upisati broj postupanja – opomena/pisana upozorenja/ostalo
7. Upisati na koji način općina/grad provodi aktivne mjere poticanja provođenja agrotehničkih mjera: oglasne ploče, web-stranica, društvene mreže, organiziranje predavanja, suradnja sa savjetodavnom službom
8. Opisati probleme s kojima se općine/gradovi susreću na terenu
9. NAPOMENA/OBRAZLOŽENJE (određene specifičnosti za područje jedinice lokalne samouprave/grada): upisati specifičnosti ukoliko ih ima

Za pravni temelj:

Zakon o poljoprivrednom zemljištu

(NN 20/18, 115/18, 98/19, 57/22)

Članak 10.

(1) Općinsko odnosno gradsko vijeće odnosno Gradska skupština Grada Zagreba za svoje područje propisuje potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju sukladno pravilniku iz članka 4. stavka 7. ovoga Zakona.

(2) Jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb podnose Ministarstvu i Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu godišnje izvješće o primjeni propisanih mjera iz stavka 1. ovoga članka do 31. ožujka svake tekuće godine za prethodnu godinu.

Članak 11.

(1) Mjere zaštite poljoprivrednog zemljišta u svrhu zaštite od erozije vodom i vjetrom su: zabrana skidanja humusnog, odnosno oraničnog sloja površine poljoprivrednog zemljišta, održavanje rudina, podizanje vjetrozaštitnih pojaseva, zatravnjivanje i sadnja višegodišnjeg bilja.

(2) Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati dugogodišnje nasade i višegodišnje kulture podignute radi zaštite od erozije na tom zemljištu.

Zakon o zaštiti od požara

NN 92/10, 114/22 (na snazi od 01.01.2023.)

II. PRAVA, DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI U ZAŠTITI OD POŽARA

Članak 8.

(1) Svaka fizička i pravna osoba, tijelo državne vlasti te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su djelovati na način kojim se ne može izazvati požar.

(2) Svaka fizička i pravna osoba, tijela državne vlasti te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: osobe nad kojima se provodi nadzor) dužni su provoditi mjere zaštite od požara utvrđene odredbama ovoga Zakona i drugim propisima donesenim na temelju njega, planovima i procjenama ugroženosti od požara, odlukama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugim općim aktima iz područja zaštite od požara.

Za razloge upućivanja prijedloga i ocjenu stanja, osnovna pitanja koja treba urediti te svra koja se želi postići:

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu

(NN 57/22)

Članak 6.

U članku 11. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Mjere zaštite poljoprivrednog zemljišta u svrhu zaštite od erozije vodom i vjetrom su: zabrana skidanja humusnog, odnosno oraničnog sloja površine poljoprivrednog zemljišta, održavanje rudina, podizanje vjetrozaštitnih pojaseva, zatravnjivanje i sadnja višegodišnjeg bilja.«.

Članak 46.

U članku 90. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Poslove iz stavka 1. ovoga članka obavlja službenik jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba kojem je u opisu posla obavljanje tih poslova (u daljnjem tekstu: službenik).«.

Stavci 3. i 4. brišu se.

U dosadašnjem stavku 5., koji postaje stavak 3., riječi: »Poljoprivredni redar« zamjenjuju se riječju: »Službenik«.

U dosadašnjem stavku 6., koji postaje stavak 4., riječi: »poljoprivrednog redara iz stavka 5.« zamjenjuju se riječima: »službenika iz stavka 3.«.

U dosadašnjem stavku 7., koji postaje stavak 5., riječi: »iz stavka 5.« zamjenjuju se riječima: »iz stavka 3.«.